

Samarbeid for å nå målene

Boligsosiale fagdager, torsdag 14. og fredag 15. desember 2023

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Lenke til 0-24 filmen

[Klikk her](#)

NOU Norges offentlige utredninger 2017:12

Svikt og svik

Gjennomgang av saker hvor barn har vært utsatt for vold, seksuelle overgrep og omsorgssvikt

Gjennomgang av saker der barn med tilknytning til barnevernsinstitusjon har mistet livet

Rapport fra Helsetilsynet 3/2023
13.10.2023

Gjennomgang av 106 barnevernsaker

HESETILSVNET

DET
Å REISE
VASKER
ØYNENE

Inger Lise Skog Hansen,
Ragnhild Steen Jensen og Tone Fløtten

Trøbbel i grenseflatene Samordnet innsats for utsatte barn og unge

DELRAPPORT 1

BEDRE TJENESTER til barn OG unge MED **sammensatte** BEHOV?

Ossebro
Berg
Kikka Bruteig
Inn Cospersen
J.H. Hemstad
Kjetil Wendelborg

NTNU
Samfunnsforskning

Mangel på samarbeid er en utfordring – viktig og nødvendig informasjon kommer ikke frem til dem som trenger den, barn får ikke den hjelpen de har behov for i tide, eller ikke i det hele tatt.

- Svikt og svik, NOU 2017:12

FALLE MELLOM

HAN HADDE FALT MELLOM
SÅ MANGE STOLER
AT DET ETTER HVERT FØLTES
MER NATURLIG
Å BARE SETTE SEG
RETT NED PÅ GULVET
MED EN GANG

ROBERT TJOMLID

Stortinget har enstemmig vedtatt endringer i flere velferdstjenestelover som blant annet omfatter:

- harmonisering og styrking av reglene om samarbeid og individuell plan
- innføring av en samordningsplikt for kommunen ved ytelse av velferdstjenester
- innføring av en rett til barnekoordinator
- utvidelse av helse- og omsorgstjenestens ordning med lovpålagte samarbeidsavtaler

Formålet med endringene er å styrke oppfølgingen av utsatte barn og unge og deres familier gjennom økt samarbeid mellom velferdstjenestene.

Kilde: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=83122>

Om lovendringene

- Formålet er å styrke oppfølgingen av utsatte barn og unge, og deres familier, gjennom økt samarbeid mellom velferdstjenestene.
- Lovendringene gjelder for alle som har behov for velferdstjenester, uavhengig av alder.
- Bestemmelsen om barnekoordinator gjelder kun for barn og unge under 18 år og deres familier.

§ 15-8. Samarbeid og samordning

Skolen, skolefritidsordninga og pedagogisk-psykologisk teneste skal samarbeide med andre tenesteytarar dersom samarbeid er nødvendig for å gi eleven eit heilskapleg og samordna tenestetilbod. Dersom eleven har individuell plan etter anna lov og forskrift, skal skolen, skolefritidsordninga og pedagogisk-psykologisk teneste ivareta samordning og samarbeid med andre tenesteytarar i samsvar med den individuelle planen.

Kommunen skal samordne tenesteytar som skal vareta samordning og samarbeid. Kommunen skal koordinatoren sørge for samarbeid og samordning.

Skolen, skolefritidsordninga og pedagogisk-psykologisk teneste skal samarbeide med andre tenesteytarar slik at skolen, skolefritidsordninga og pedagogisk-psykologisk teneste sine oppgåver etter lov og forskrift blir ivareta.

Når det er nødvendig for å ivareta personopplysningar, inkludert personopplysningar, skal samarbeid og samordning ivaretas.

Med tenesteytarar er det oppgåver på vegner av ein slik [privatskolelova § 6-1](#).

0 Føvd til med lov 8 juni 2018 nr. 100
§ 15-8. Samarbeid og samordning

Barnevernstjenesten skal ivareta barnet et helhetlig og samordna samarbeid og samordning.

Kommunen skal samordne tenesteytar som skal ivareta samordning og samarbeid. Kommunen skal koordinatoren sørge for samarbeid og samordning av tjenestetilbudet.

Barnevernstjenesten skal, i tillegg til å følge opp enkelte barn, samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteyterne slik at barnevernstjenesten og de andre tjenesteyterne kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift.

Med tjenesteyter menes kommunale, fylkeskommunale og statlige tjenesteytere, private tjenesteytere som utfører oppgaver på vegne av slike tjenesteytere, barnehager som får tilskudd etter [barnehageloven § 19](#) og skoler som får statstilskudd etter [privatskolelova § 6-1](#).

Barnevernstjenesten bør også samarbeide med frivillige organisasjoner som arbeider med barn og unge.

0 Endret ved lov 10 juni 2022 nr. 39 (i kraft 15 juni 2022 iflg. [res. 10 juni 2022 nr. 997](#)).

§ 3-4. Kommunens plikt til samarbeid og samordning

De kommunale helse- og omsorgstjenestene skal samarbeide med andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi

Eksempler på
korresponderende ordlyd
i velferdstjenestelovgivningen

Fylkeskommunen skal, i tillegg til å følge opp enkelte pasienter, sørge for nødvendig samarbeid mellom tannhelsetjenesten innad i fylkeskommunen, med tannhelsetjenesten i andre fylkeskommuner og andre tjenesteytere, slik at den fylkeskommunale tannhelsetjenesten og de andre tjenesteyterne kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift.

Med tjenesteytere etter første og andre ledd menes kommunale, fylkeskommunale og statlige tjenesteytere, private tjenesteytere som yter tjenester på vegne av slike tjenesteytere, barnehager som får tilskudd etter [barnehageloven § 19](#) og skoler som får statstilskudd etter [privatskolelova § 6-1](#).

0 Tilføyd ved lov 11 juni 2021 nr. 78 som endret ved lov 10 juni 2022 nr. 39 (i kraft 1 aug 2022 iflg. [res. 20 mai 2022 nr. 871](#)).

1. ledd

§ 15-8. Samarbeid og samordning

Barneverntjenesten skal samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi barnet et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

§ 3-4. Kommunens plikt til samarbeid og samordning

De kommunale helse- og omsorgstjenestene skal samarbeide med andre tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi pasienten eller brukeren et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

§ 15 a. Samarbeid med andre offentlige organer og tjenesteytere

Kontoret skal samarbeide med andre offentlige organer og tjenesteytere dersom samarbeid er nødvendig for å gi brukeren et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

2. ledd

§ 15-8. Samarbeid og samordning

[...]

Kommunen skal samordne tjenestetilbudet etter første ledd. Ved behov skal kommunen bestemme hvilken kommunal instans som skal ivareta samordningen. Dersom det er oppnevnt barnekoordinator etter helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2 a, skal koordinatoren sørge for samordning av tjenestetilbudet.

§ 3-4. Kommunens plikt til samarbeid og samordning

[...]

Kommunen skal samordne tjenestetilbudet etter første ledd. Ved behov skal kommunen bestemme hvilken kommunal tjenesteyter som skal ivareta samordningen. Dersom det er oppnevnt barnekoordinator etter [§ 7-2 a](#), skal barnekoordinatoren sørge for samordning av tjenestetilbudet.

§ 1 a. Samarbeid og samordning

[...]

Kommunen skal samordne tjenestetilbudet etter første ledd. Ved behov skal kommunen bestemme hvilken kommunal tjenesteyter som skal ivareta samordningen. Dersom det er oppnevnt barnekoordinator etter helse- og omsorgstjenesteloven § 7-2 a, skal koordinatoren sørge for samordning av tjenestetilbudet.

3. ledd

§ 15-8. Samarbeid og samordning

[...]

Barneverntjenesten skal, i tillegg til å følge opp enkelte barn, samarbeide med offentlige instanser og andre tjenesteytere slik at barneverntjenesten og de andre tjenesteyterne kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift.

§ 3-4. Kommunens plikt til samarbeid og samordning

[...]

De kommunale helse- og omsorgstjenestene skal, i tillegg til å følge opp enkelte pasienter eller brukere, samarbeide med andre tjenesteytere slik at de kommunale helse- og omsorgstjenestene og andre tjenesteytere kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift.

§ 15 a. Samarbeid med andre offentlige organer og tjenesteytere

[...]

Kontoret skal, i tillegg til å følge opp enkelte brukere, samarbeide med andre offentlige organer og tjenesteytere, slik at kontoret og de andre tjenesteyterne kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift.

Kort om veilederen

Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier

Veilederen

- beskriver lovendringene som er relevante for samarbeid på tvers av velferdstjenestene
- forklarer de nye bestemmelsene nærmere tydeliggjøre ansvar og myndighet
- gir veiledning på hvordan pliktene kan ivaretas
- skal være et praktisk verktøy for implementering av de nye eller endrede bestemmelsene om samarbeid, samordning, barnekoordinator og individuell plan

Nettsted:

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/samarbeid-om-tjenester-til-barn-unge-og-deres-familier>

Barnevernsloven § 15-1 Kommunens ansvar for å forebygge omsorgssvikt

«Kommunen skal fremme gode oppvekstvilkår gjennom tiltak for å forebygge at barn og unge utsettes for omsorgssvikt eller utvikler atferdsvansker. Kommunen skal sørge for å samordne sitt tjenestetilbud til barn og familier.

Kommunestyret selv skal vedta en plan for kommunens forebyggende arbeid etter første ledd.

Planen skal beskrive hva som er målene for arbeidet, hvordan arbeidet skal organiseres og fordeles mellom etatene i kommunen, og hvordan etatene skal samarbeide. [...]»

Barnekonvensjonens artikkel 27 - levestandard

1. Partene anerkjenner ethvert **barns rett til en levestandard som er tilstrekkelig** for barnets fysiske, psykiske, åndelige, moralske og sosiale utvikling.

(...)

3. I samsvar med nasjonale forhold og innenfor rammen av sine midler, skal partene treffe egnede tiltak for å hjelpe foreldre og andre som har ansvaret for barnet til å virkeliggjøre denne rettighet, og de skal ved behov **sørge for materiell hjelp og støttetiltak, særlig med hensyn til mat, klær og bolig.**

Dette betyr at...

«Alle barn har rett til god nok levestandard.»

Foreldrene til barnet skal sørge for at barnet har en god levestandard. Det betyr at barnet skal få de tingene som kreves for å leve og ha en meningsfylt hverdag.

Barnet skal ha mat og drikke, og det skal få mulighet til å utvikle seg som menneske. Hvis foreldrene ikke klarer å gi barnet en god levestandard, kan de få hjelp.

Kilde: <https://www.barneombudet.no/for-barn-og-unge/barnekonvensjonen>

Dårlige boforhold – implikasjoner...

«Mange barn i familier med lav inntekt har dårligere boforhold enn andre. De opplever å måtte flytte oftere enn andre barn, de bor ofte trangere enn andre barn, og de bor sjeldnere i en bolig som familien eier selv.

Forskning viser at det å vokse opp i en leiebolig kan ha negative konsekvenser for barn og unge, fordi det kan medføre ustabilitet, trangboddhet, uheldig bomiljø og lav standard på boligen. Flere studier viser også en sammenheng mellom boforhold, helse og sosial ulikhet.» (s. 12)

Toalett som ikke er trukket ned før ny leietaker flyttet inn, mugg i vegger, teip for å dekke til strømledninger, og uappetittelig kjøkkeninventar er blant eksemplene Frelsesarmeen har funnet på dårlige standarder i utleieboliger.

 Frelsesarmeen

Barn lever i uverdige boforhold: Det glipper på private utleieboliger, innrømmer store kommuner

Øystein Helmikstøl

oystein@lomediamedia.no

Publisert 30.08.2023 08:07

Oppdatert 30.08.2023 08:07

Kilde:

[Barn lever i uverdige boforhold: Det glipper på private utleieboliger, innrømmer store kommuner | Fontene.no](#)

Hva kan dårlige boforhold føre til hos voksne?

UTRYGGHET

LEVEKARSTRESS

OMSORGSVEKKELSE

FØLELSESLITASJE

HELSEPROBLEMER

FATTIGDOMSOPPLEVELSE

TILKORTKOMMENHET

SKAM

MISLYKKETHET

BOLIGSKAM

STIGMATISERING

INSTABILITET

*Hva vi ser barna -
kanskje...*

An iceberg floating in dark blue water. The visible tip of the iceberg is labeled with various behavioral terms. The submerged part of the iceberg is much larger, representing hidden or unobserved behaviors.

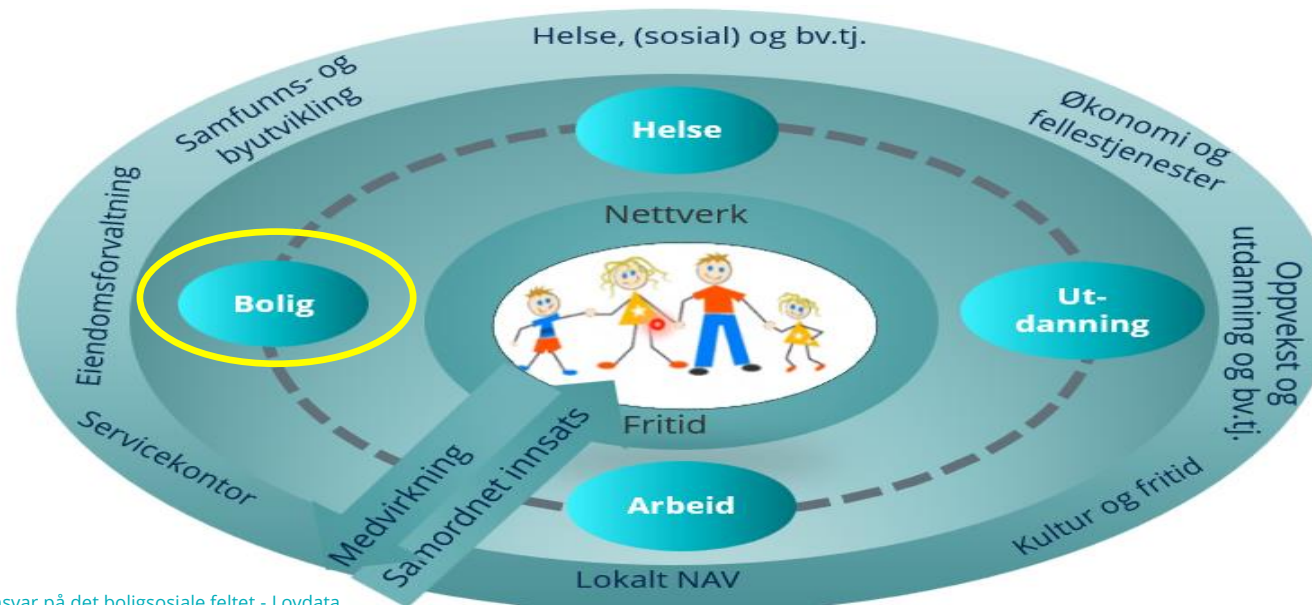
Sinne Slag Tristhet Løgner Isolasjon «Slå seg vrang» Utagering Gråt Skolefravær

Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet (Ikrafttredelse 01.07.2023)

§ 5. Ansvar for organisering og planlegging

Kommunen skal i sitt arbeid på det boligsosiale feltet **sørge for samarbeid på tvers av sektorer og samordning av sine tjenester.** For øvrig skal kommunen samarbeide med andre offentlige aktører som kan bidra til arbeidet for vanskeligstilte på boligmarkedet. [...] ¹⁾

1) Kilde: [Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet - Lovdata](#)

§ 6. Plikt til å gi individuelt tilpasset bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet

Kommunen skal gi individuelt tilpasset bistand til vanskeligstilte på boligmarkedet.

Kommunen vurderer hvilken bistand som skal gis. Bistandens art og omfang skal tilpasses den enkeltes behov.

*Bistanden kan blant annet gå ut på å gi råd og veiledning **om økonomi, bomestring, statlige og kommunale tjenestetilbud** eller **andre forhold av betydning for bosituasjonen**. Kommunen kan også gi praktisk bistand, slik som hjelp til å søke støtte-, låne- og tilskuddsordninger eller kommunalt disponert bolig, bistand i en konkret kjøps- eller leieprosess eller **bistand til å forebygge utkastelse**.*

Plikten til å gi individuelt tilpasset bistand omfatter også bistand til å skaffe boliger med særlig tilpasning og med hjelpe- og vernetiltak for dem som trenger det på grunn av alder, funksjonsnedsettelse eller av andre årsaker.

Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet

Virkningene av lovendringene i 14 lover som regulerer velferdstjenester

Delrapport 1: Utgangspunktet da lovendringene trådte i kraft

Bildet som beskrives...

- I store trekk deler representanter for kommunene problembeskrivelsen som ligger bak lovendringene. Samarbeid og samordning i tjenester for barn og unge med behov for sammensatte tjenester anses som en utfordring
- Respondentene beskriver samtidig at det alt foregår et omfattende samarbeid, og at de gjennom de senere år har gjennomført tiltak for å styrke det – uten at det har fjernet utfordringene
- I *spørreundersøkelsen* gir et flertall uttrykk for at de tror lovendringene vil hjelpe, men samtidig peker de på at **ressurser** og **kapasitet** er det viktigste hinderet for samarbeidet.
- I den *kvalitative studien* framstår informantene med mer lunkne forventninger. De peker på at ambisjonen om samarbeid har vært gjeldende i mange år, men at vansken er å få det til i praksis – og at det handler om mer enn juss. Også de peker på **ressursutfordringer**.

Figur 5-1 Andel som mener det stemmer godt eller svært godt at den enkelte påstand er en forklaring på manglende samarbeid. Prosent. Full tekst for påstandene i fotnoten⁸

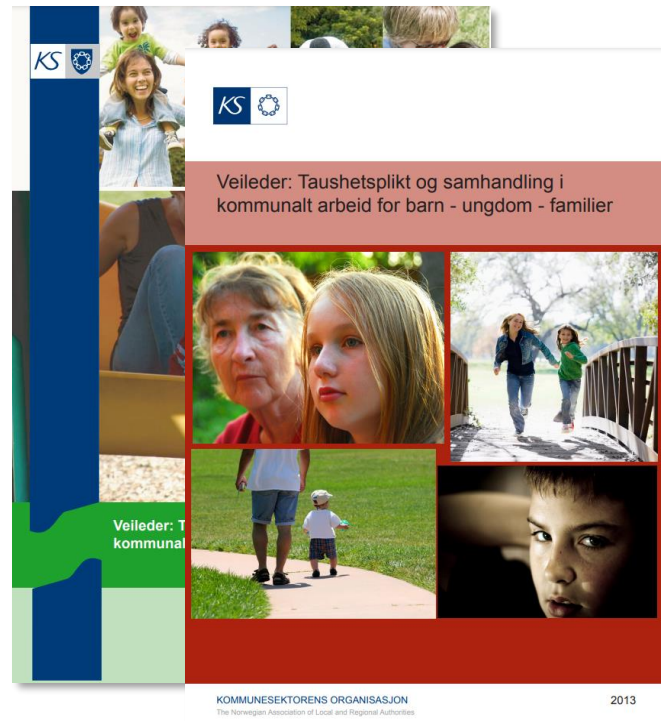

Anbefalt lesning...

Taushetsplikt, opplysningsrett og opplysningsplikt. En veileder

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/taushetsplikt-opplysningsrett-og-opplysningsplikt-i-forvaltningen-en-veileder/id2963083/>

Taushetsplikt i arbeid med barn, ungdom og familier

<https://www.ks.no/contentassets/1f2fe6ac74ca4a4e949a52e1b0382e0e/3168-074004-Taushetsplikt-veileder-versjon-2013-dobbeltsid.pdf>

SalTo - sammen lager vi et trygt Oslo

[Veileder for god informasjonsutveksling: "Utenfor boksen - innenfor lovverket" \(PDF 1MB\)](#)

Samarbeid om tjenester til barn, unge og deres familier

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/samarbeid-om-tjenester-til-barn-unge-og-deres-familier/veiledningsplikt-oppmerksomhetsplikt-og-taushetsplikt>

Departementene

Strategi

Like muligheter i oppveksten

Regjeringens samarbeidsstrategi for barn
og ungdom i lavinntektsfamilier (2020–2023)

«Den nye strategien favner bredt og inkluderer ulike virkemidler og tjenester fra mange sektorer: utdanning, arbeid, bolig, kultur- og fritidsaktiviteter, helse og barne- og familievern. Alle tjenestene må jobbe sammen og gi mer helhetlig hjelp til barna og deres familier» (s. 5)

Leaving no one behind

«Alle barn og unge i Norge skal ha de samme mulighetene og den samme friheten til å skape sin egen fremtid. De skal få god omsorg, bo trygt, kunne delta i sosiale fellesskap, etablere stabile vennskap i oppveksten og føle seg verdifulle» (S. 5)

«Samarbeid er nøkkelen til en vellykket strategi. Samarbeid gir store gevinster: flere tiltak og aktiviteter for barn og unge, flere ideer, flere løsninger og flere engasjerte.» (S. 5)

Samarbeidsstrategien legger vekt på:

- økt deltakelse og styrket sosial mobilitet for barn og ungdom i lavinntektsfamilier
- å forhindre at fattigdom og lavinntekt går i arv

Spørsmålet...

Hva kan vi oppnå med godt fungerende samhandlingsrammeverk?

- lowerk, veiledere og modeller

FNs BÆREKRAFTSMÅL

Lovendringene understøtter bærekraftsmålene – eksempler

Nr. 3 om god helse og livskvalitet

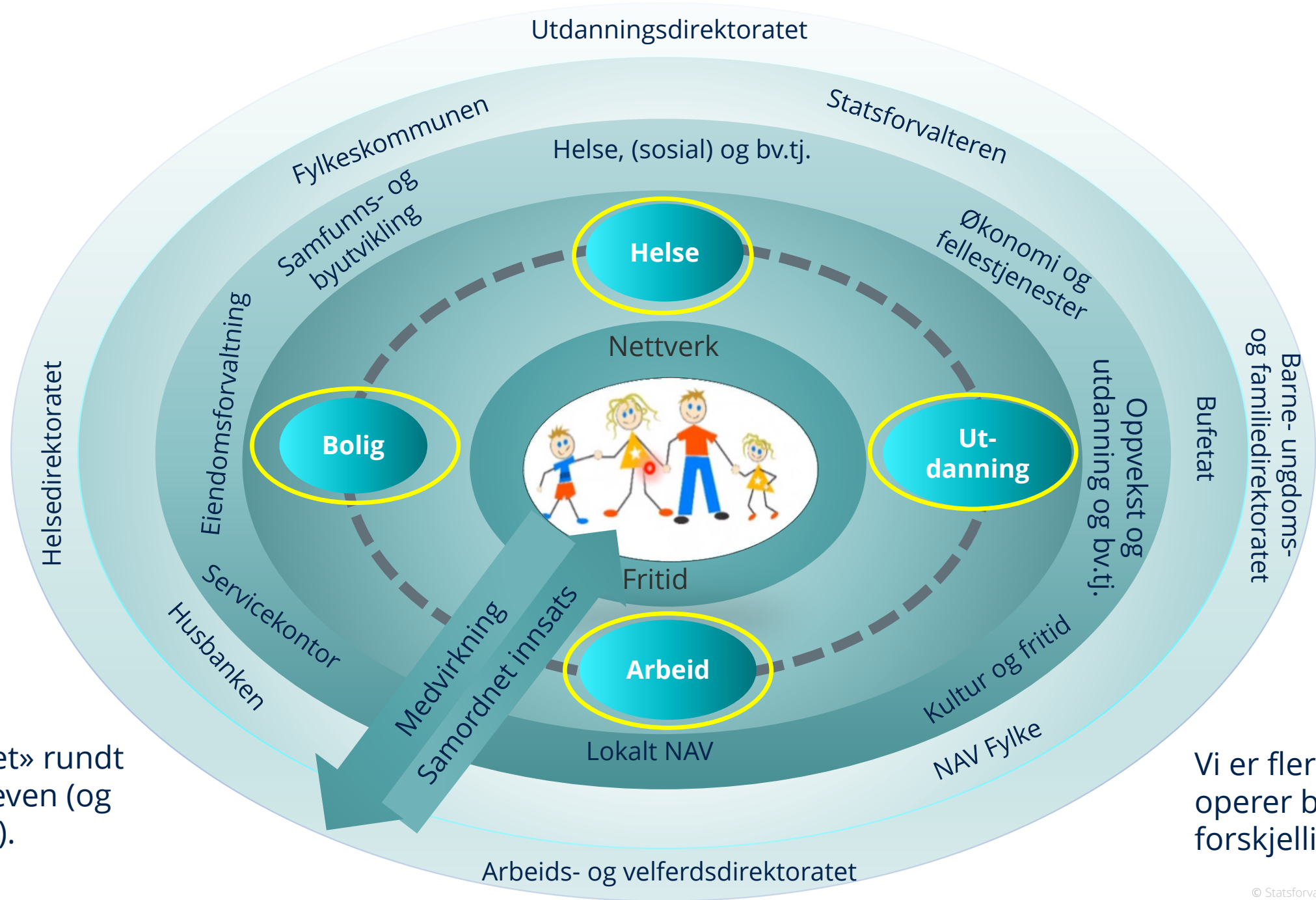
«Sikre god helse og fremme livskvalitet for alle, uansett alder»

Nr. 4 om god utdanning

«Sikre inkluderende, rettferdig og god utdanning og fremme muligheter for livslang læring for alle»

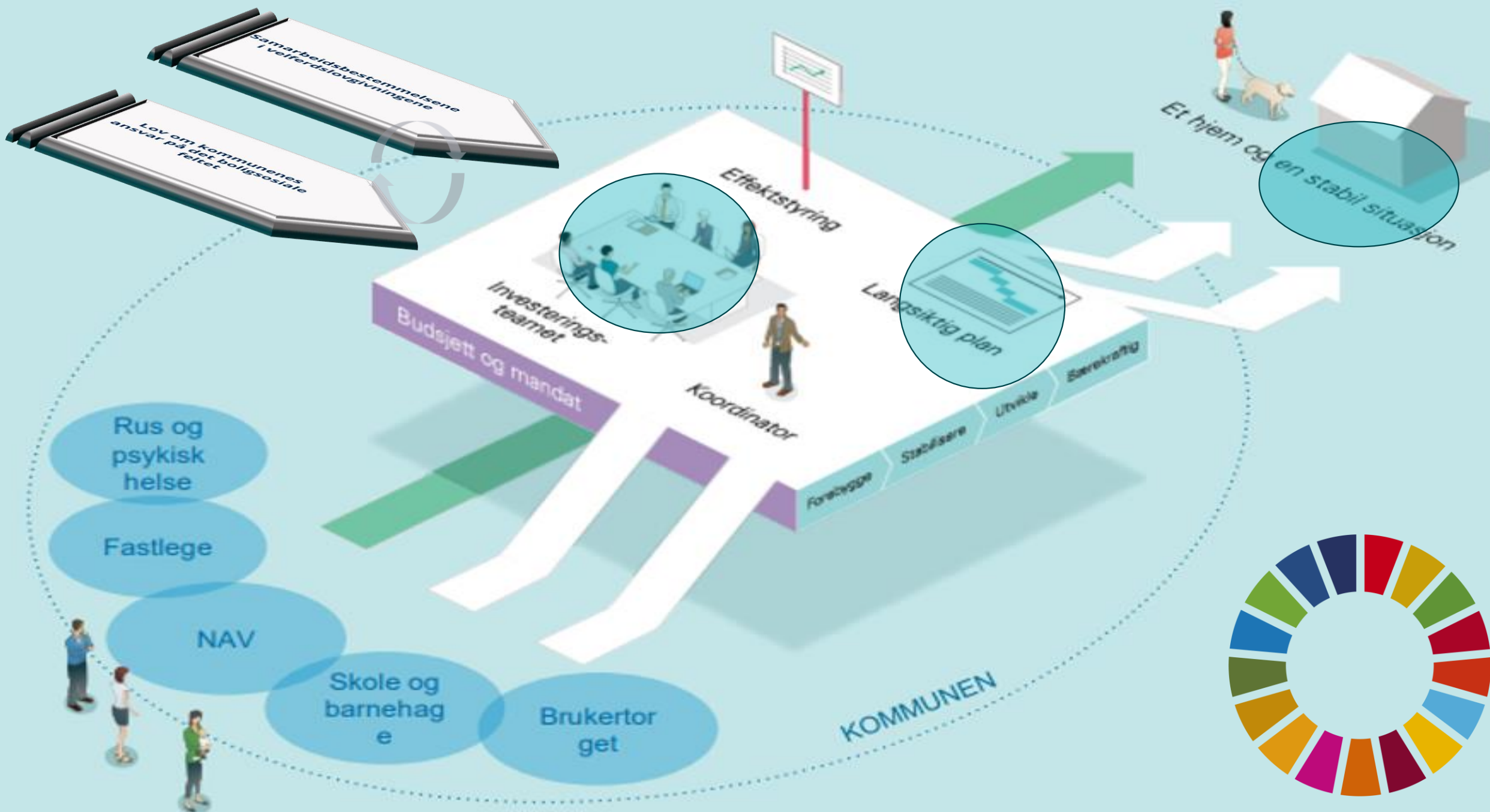
Nr. 8 om anstendig arbeid og økonomisk vekst

«Fremme varig, inkluderende og bærekraftig økonomisk vekst, full sysselsetting og anstendig arbeid for alle»

Om «laget» rundt (med) eleven (og familene).

Vi er flere «lag». Vi operer bare på forskjellige nivåer.

Husk alltid 😊

Modeller vil kunne bidra til regeletterlevelse, samordning, samarbeid og tverrfaglighet.

Husk relasjonell kompetanse, kapasitet, bevissthet og andre psykologiske faktorer 🤝

*«De må havne på en lang benk
– ikke mellom flere stoler»*

Ansatt, Mulighetshuset i Oslo

Lykke til i alt det viktige arbeidet dere gjør!

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Facebook [sfov.no](https://www.facebook.com/sfov.no)

Nettside statsforvalteren.no/ov

Lykke til i alt det viktige arbeidet dere gjør!

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Facebook [sfov.no](https://www.facebook.com/sfov.no)

Nettside statsforvalteren.no/ov

Foto: Nina Skille. Privat. Brukt med tillatelse